

Mats Åstrand

Utredningssekreterare

Rapport uppföljning Covid-19 GVN 2020-06-16

Beslut och rekommendationer 11 mars till 12 juni 2020

Det nya Coronaviruset med sjukdomen Covid-19 klassades den 11 mars 2020 som en pandemi av Världshälsoorganisationen, WHO. Folkhälsomyndigheten angav samma dag att risken för smittspridning i samhället bedömdes vara mycket hög i Sverige.

Regeringen utfärdade den 13 mars 2020 förordningen (2020:115) om utbildning i vissa skolformer i skolväsendet vid spridning av viss smitta. Förordningen ger, under vissa förutsättningar, en huvudman rätt att besluta om ett antal i förordningen definierade åtgärder, såsom t.ex. distans- och fjärrundervisning samt ändrade lärotider, för att säkerställa att elever i bland annat gymnasieskolan och gymnasiesärskolan tillförsäkras sin rätt till utbildning.

Folkhälsomyndigheten utfärdade den 17 mars 2020 en rekommendation om att undervisningen i bland annat gymnasieskolan, kommunal vuxenutbildning och yrkeshögskolan, för att begränsa smittspridningen, inte skulle bedrivas i skolornas lokaler, utan genom fjärr- eller distansundervisning.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden beslutade genom brådskande ordförandebeslut samma dag, den 17 mars, att stänga skolenheternas lokaler för eleverna i gymnasieskolan, kommunal vuxenutbildning och yrkeshögskolan samt övergå till fjärr- eller distansundervisning. Efter samråd med smittskyddsläkare på Smittskydd Skåne beslutades den 24 mars 2020 om stängning av lokalerna för eleverna inom gymnasiesärskolan.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden beslutade den 20 mars 2020 i enlighet med 7 kap. 5 § kommunallagen att ge förvaltningsdirektör Lars Rehnberg delegation att fatta beslut i den grupp ärenden som behöver hanteras som en följd av Coronaviruset och nämndens beslut att stänga lokalerna för eleverna i gymnasieskolan, vuxenutbildningen och yrkeshögskolan.

Den 1 april 2020 fattade förvaltningsdirektören, på begäran av ett antal verksamheter, beslut om undantag från stängningsbesluten för att säkerställa att enskilda elever vid behov kunde besöka skolenheter inom gymnasieskolan, gymnasiesärskolan, yrkeshögskolan och den kommunala vuxenutbildningen för samtal med elevhälsan samt för pedagogiskt stöd och IT-stöd. Beslutet gäller under förutsättning av att de rekommendationer som Folkhälsomyndigheten utfärdat och utfärdar med anledning av Coronaviruset och Covid-19 för att förhindra spridning av smitta beaktas vid varje givet tillfälle. Före beslutet skedde samråd med smittskyddsläkare på Smittskydd Skåne.

Den 16 och 23 april 2020 fattades beslut om tillägg till och förtydligande av beslutet rörande undantag från stängningsbesluten för att, under vissa förutsättningar, möjliggöra för enskilda elever att få tillträde till skolornas lokaler.

Den 3 april 2020 meddelade Folkhälsomyndigheten undantag från sin tidigare rekommendation;

”Praktiska prov och examinationer som inte kan genomföras på distans är undantagna från rekommendationen. De kan göras i avsedda lokaler förutsatt att lärosätet eller skolan har vidtagit åtgärder för att minska risken för smittspridning.

Enskilda elever och studerande som har särskilda behov av stöd och behöver använda skolans lokaler för att klara sin utbildning är också undantagna från rekommendationen, men också här bör utbildaren säkerställa att risken för smittspridning minimeras.

För varje moment som inte kan göras på distans bör utbildaren göra en särskild riskbedömning.”

Efter kontakt med Skolinspektionen, diskussion med rektorer och säkerställande av korrekt smittskyddsbedömning har förvaltningen tagit fram struktur och rutin för hantering av undantag från stängningsbesluten gällande undervisnings- och examinationsmoment.

Totalt 19 beslut har, då ärendena varit brådskande, fattats på delegation av nämndens ordförande om undantag från stängning.

Den 29 maj 2020 publicerade Folkhälsomyndigheten på sin hemsida information om att myndigheten hade beslutat att dra tillbaka rekommendationen om distansundervisning i gymnasieskolan från och med den 15 juni 2020. Folkhälsomyndigheten poängterade samtidigt vikten av att gymnasieskolorna när de öppnar igen, på samma sätt som inom grundskolan, följer Folkhälsomyndighetens allmänna råd för att minska risken för smittspridning.

Rekommendationen om distansundervisning togs också bort från 15 juni gällande yrkeshögskolor och vuxenutbildning. Folkhälsomyndigheten jämför i sin information vuxenutbildning med arbetsplatser varför man för dessa utbildningsformer framöver hänvisar till de föreskrifter, allmänna råd och rekommendationer som gäller för övriga samhället. Vad som i varje enskilt fall är ett lämpligt sätt att följa de gällande allmänna råden är upp till huvudmannen att avgöra.

Genom brådskande ordförandebeslut beslutade Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden 2020-06-08, med upphävande av tidigare meddelat beslut, att lokalerna på samtliga gymnasieskolor inom nämndens ansvarsområde från och med den 15 juni 2020 ska hållas öppna för eleverna., att eleverna på samtliga gymnasieskolor inom nämndens ansvarsområde inte längre ska ges distans- eller fjärrundervisning, samt att inte fatta beslut om huruvida undervisningstid ska avräknas mot den garanterade undervisningstiden, eftersom enbart fjärrundervisning har bedrivits på skolorna under den tidsperiod lokalerna på gymnasieskolorna hållits stängda.

Ordförande beslutade samma dag, den 8 juni, för gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden att lokalerna på samtliga skolenheter inom den kommunala vuxenutbildningen samt yrkeshögskolan från och med den 15 juni 2020 ska hållas öppna för eleverna respektive att öppna lokalerna för eleverna inom gymnasiesärskolan från och med den 15 juni 2020.

Delegationsbeslut gällande Covid-19 11 mars till 12 juni 2020

Ärendenr	Delegerande	Ärendenamn
GYVF-2020-1300	Nämndsordförande	Beslut om åtgärder i gymnasieskolan med anledning av Folkhälsomyndighetens rekommendationer för att begränsa smittspridning
GYVF-2020-1338	Nämndsordförande	Beslut om åtgärder inom kommunal vuxenutbildning samt yrkeshögskolan med anledning av Folkhälsomyndighetens rekommendationer för att begränsa smittspridning
GYVF-2020-1678	Nämndsordförande	Ordförandebeslut 2020-04-16 om åtgärder på Universitetsholmens gymnasium, El- och energiprogrammet, för att möjliggöra undervisning av en mindre andel elever i skolenhetens lokaler
GYVF-2020-1868	Nämndsordförande	Ordförandebeslut 2020-04-24 om åtgärder på Malmö Idrottsgymnasium för avgångseleverna inom ämnet specialidrott för att möjliggöra undervisning av en mindre andel elever på plats
GYVF-2020-1384	Nämndsordförande	Ordförandebeslut om åtgärder i gymnasiesärskolan för att begränsa smittspridning
GYVF-2020-1954	Nämndsordförande	Ordförandebeslut 2020-05-04 om åtgärder på Malmö Restaurangskola för avgångseleverna på Restaurang- och livsmedelsprogrammet inriktning Bageri och konditori
GYVF-2020-1942	Nämndsordförande	Ordförandebeslut 2020-05-04 om undervisning av en mindre andel Malmöelever på utbildningen Fordon och Transport, Del 2d, i Movant Lunds lokaler
GYVF-2020-1999	Nämndsordförande	Ordförandebeslut 2020-05-04 om åtgärder på Malmö latinskola för avgångseleverna på estetiska programmet inriktning teater samt estetik och media
GYVF-2020-2030	Nämndsordförande	Ordförandebeslut 2020-05-04 om undervisning av en mindre andel Malmöelever på utbildningen el och energi, Del 2c, samt VVS och fastighet, Del 2j, i Lernia Malmös lokaler
GYVF-2020-2031	Nämndsordförande	Ordförandebeslut 2020-05-04 om undervisning av en mindre andel Malmöelever på utbildningen Bygg och Anläggning, del 2b, i Hermods Malmös lokaler
GYVF-2020-2172	Nämndsordförande	Ordförandebeslut 2020-05-13 om åtgärder för att möjliggöra examination i skollokalerna för en mindre andel avgångselever på estetiska programmet vid Malmö Latinskola

GYVF-2020-2207	Nämndsordförande	Ordförandebeslut 2020-05-13 om åtgärder för att möjliggöra undervisning på plats för en mindre andel elever i årskurs 3 som läser kursen idrott och hälsa 2 vid Malmö Latinskola
GYVF-2020-2261	Nämndsordförande	Ordförandebeslut 2020-05-18 examination i skollokalerna för en mindre andel avgångselever Pauliskolan
GYVF-2020-2218	Nämndsordförande	Ordförandebeslut 2020-05-18 examination för mindre andel elever introduktionsprogram latinskolan
GYVF-2020-2260	Nämndsordförande	Ordförandebeslut 2020-05-18 om undervisning av en mindre andel elever i Komvux lokaler
GYVF-2020-2272	Nämndsordförande	Ordförandebeslut 2020-05-25 om åtgärder för att möjliggöra examinationsmoment i skollokalerna för en mindre andel elever i årskurs 3 på estetiska programmet, Es17a och Es17b, vid Malmö latinskola
GYVF-2020-2358	Nämndsordförande	Ordförandebeslut 2020-05-25 om undantag för stängningsbeslut på grund av Covid-19 för SPR19AB på Malmö Latinskola
GYVF-2020-2402	Nämndsordförande	Ordförandebeslut 2020-06-01 om åtgärder för att möjliggöra nivåtest i skollokalerna för elever på introduktionsprogrammet språkintröduktion samt övriga sökande vid Komvux Malmö
GYVF-2020-2405	Nämndsordförande	Ordförandebeslut 2020-06-01 om undantag för stängningsbeslut på grund av Covid-19 på Malmö Latinskola för ES17B
GYVF-2020-2457	Nämndsordförande	Ordförandebeslut 2020-06-02 om undantag från stängningsbeslut vuxenutbildningen Restaurang och Livsmedel
GYVF-2020-2471	Nämndsordförande	Ordförandebeslut 2020-06-04 om åtgärder examinationsmoment Malmö latinskola samhällsvetenskapliga programmet
GYVF-2020-2541	Nämndsordförande	GYVF-2020-2541 Delegationsbeslut om att öppna lokalerna på samtliga skolenheter inom den kommunala vuxenutbildningen samt yrkeshögskolan i Malmö stad
GYVF-2020-2543	Nämndsordförande	GYVF-2020-2543 Delegationsbeslut om att öppna lokalerna på samtliga kommunala gymnasieskolor i Malmö stad
GYVF-2020-2551	Nämndsordförande	GYVF-2020-2551 Delegationsbeslut om att öppna lokalerna för eleverna inom gymnasiesärskolan i Malmö stad
GYVF-2020-2574	Nämndsordförande	GYVF-2020-2574 Delegationsbeslut om att upphäva tidigare beslut gällande Malmöelever på utbildningar vid Lernia Malmö, Movant Lund samt Hermods Malmö från och med den 15 juni 2020

GYVF-2020-2536	Nämndsordförande	GYVF-2020-2536 Delegationsbeslut om undantag för examinationsmoment i matematik 2c för en mindre andel elever vid St Petri skola
GYVF-2020-1567	Förvaltningsdirektör	Delegationsbeslut om undantag från gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens beslut att stänga skolenheternas lokaler för eleverna inom gyskolan, gysärskolan, komvux samt yrkeshögskolan
GYVF-2020-1682	Förvaltningsdirektör	Delegationsbeslut 2020-04-14 gällande planerad APL med anledning av Coronaviruset och Covid-19
GYVF-2020-1774	Förvaltningsdirektör	Delegationsbeslut 2020-04-16 om tillägg till och förtydligande av tidigare beslut om undantag från gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens beslut att stänga skolenheternas lokaler
GYVF-2020-1861	Förvaltningsdirektör	Delegationsbeslut 2020-04-23 om ytterligare tillägg till och förtydligande av tidigare beslut om undantag rörande enskilda elever från gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens beslut att stänga skolenheternas lokaler
GYVF-2020-1940	Förvaltningsdirektör	Delegationsbeslut 2020-04-29 om undantag från gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens beslut att stänga skolenheternas lokaler i syfte att möjliggöra avslutningsceremonier
GYVF-2020-1356	Förvaltningsdirektör	Beslut angående APL

Antal elevbesök per skola 14 april till 12 juni 2020

Beslutet från 1 april om undantag från stängningsbesluten för att säkerställa att enskilda elever vid behov kunde besöka skolenheter inom gymnasieskolan, gymnasiesärskolan, yrkeshögskolan och den kommunala vuxenutbildningen för samtal med elevhälsan samt för pedagogiskt stöd och IT-stöd, har följts upp varje vecka i krisledningsgruppen i form av rapportering om hur många elevbesök som förekommit i respektive gymnasieskola.

Totalt antal elevbesök per skola under perioden vecka 16-24

	Totalt antal elevbesök per skola
Agnesfrids gymnasium	181
Bellevue gymnasium	195
Malmö Borgarskola	189
Malmö Idrottsgymnasium	64
Malmö Latinskola	1 179
Malmö Restaurangskola	74
Norra Sorgenfri gymnasium	834
Pauliskolan	57
S:t Petri skola	421
Universitetsholmens gymnasium	111
Valdemarsro gymnasium	55
Totalt	3 360

Totalt antal elevbesök under perioden vecka 16-24 uppdelat på anledning till besöket

	Antal besök
Kurator	269
Skolsköterska	263
Specialpedagog/speciallärare	197
Teknisk support	226
Undervisningsstöd	757
Återlämning av läromedel	1 648
Totalt	3 360

Totalt antal elevbesök per vecka (exkl. återlämning av läromedel)

Vecka	Antal elevbesök
16	148
17	209
18	190
19	225
20	276
21	216
22	255
23	191
24	1
Totalt	1 711

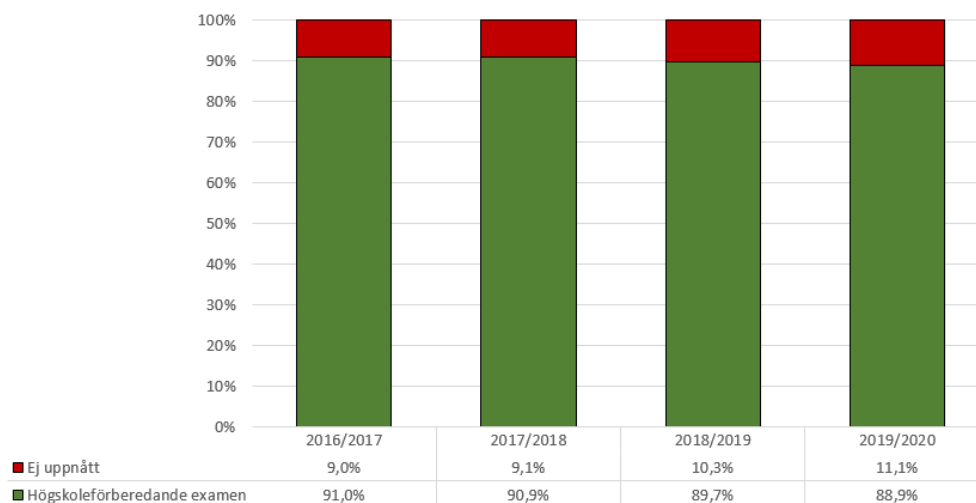
Utveckling av kunskapsresultat, preliminär redogörelse

Utifrån situationen med den akutdrivna distansundervisningen inom gymnasieskolan har förvaltningen befarat att det finns en risk för negativ utveckling av kunskapsresultaten. Preliminära resultat avseende avgångseleverna från de nationella programmen läsåret 2019–20 tyder dock på att utvecklingen varit mer positiv än förväntat (resultaten för läsåret 2019–20 läses mellan 24–25 juni). Resultaten pekar på en marginell ökning av andelen elever som går ut från nationella program utan examen.

Högskoleförberedande program

Förvaltningen ser att en något högre andel av eleverna som går ut högskoleförberedande program inte tar examen (88,9 procent) läsåret 2019–20 jämfört med läsåret 2018–19 (89,7 procent). Andelen elever som går ut från de högskoleförberedande programmen utan att ta examen har minskat något sedan läsåret 2016–17. Det går inte utifrån denna preliminära analys att sja om i vilken mån den akutdrivna distansundervisningen påverkat läsårets examensresultat.

Andel (%) avgångselever som tagit examen per läsår

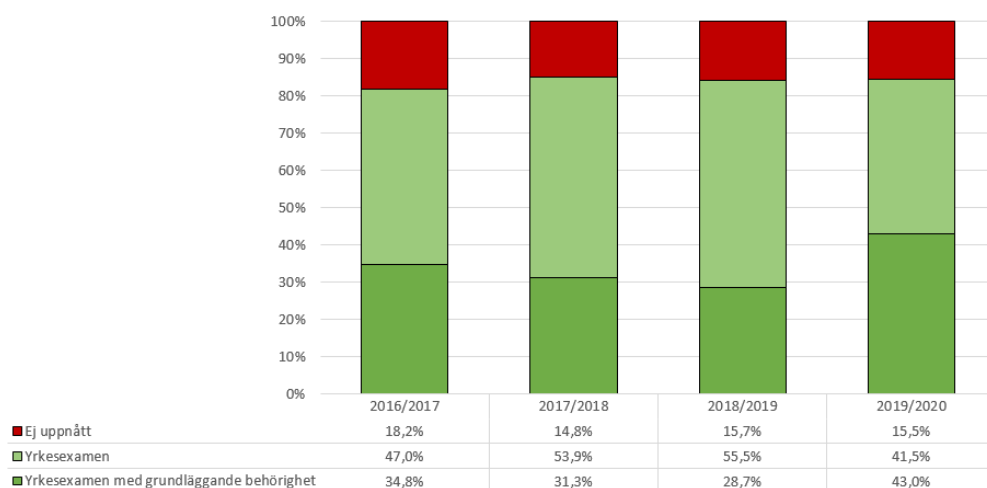

Utvecklingen av betygsresultaten för avgångseleverna på högskoleförberedande program tyder inte heller på någon markant förändring läsåret 2019–20 jämfört med tidigare läsår. Andelen F-betyg har ökat med 0,4 procentenheter, från 3,6 procent till 4,0 procent, för läsårets avgångselever jämfört med föregående läsårs avgångselever.

Yrkesprogram

Bland yrkesprogrammen kan konstateras att en högre andel av eleverna som gick ut med yrkesexamen läsåret 2019–20 också tog grundläggande behörighet för högskolestudier jämfört med tidigare läsår. Andelen som gick ut utan examen är relativt stabil jämfört med tidigare läsår.

Andel (%) avgångselever på yrkesprogram som tagit examen per läsår

Förändringarna avseende betygen för yrkesprogrammets avgångselever är marginella. Andelen F-betyg har minskat med 0,6 procentenheter (från 5,8 procent till 5,2 procent) mellan de senaste två läsåren.

Enkätresultat - Akutdriven distansundervisning

En elev- respektive personalenkät har genomförts med anledning av distansundervisningssituationen. Enkäten har genomförts på önskemål från rektorerna och deltagande har varit frivilligt. Åtta skolor har deltagit med svar från 1 621 elever och 318 lärare.

Både eleverna och lärarna uppger att arbetsbelastningen ökat i samband med distansundervisningen. Det är tydligt att antalet inlämningsuppgifter ökat för eleverna, vilket leder till mer arbete för lärare och elever.

Det är övervägande positiva svar från både elever och lärare gällande tekniken. Utmaningarna ligger främst i utformning av undervisning inom ramen för den teknik som används och inte i tekniken i sig. Runt 15 procent av eleverna svarar att de upplevt svårigheter med nätuppkoppling, teknisk utrustning (elevdatorer etc.) och program/appar. Lärarna svarar överlag att dessa delar har varit välfungerande.

Eleverna har huvudsakligen en positiv bild gällande lektionerna och skolarbetet., ungefär en femtedel har en negativ upplevelse. Lärarna har en något mer positiv helhetsupplevelse.

Lärarna rapporterar t.ex. att det är svårare att samla in relevant bedömningsunderlag, att få eleverna att delta aktivt, att ge enskilt stöd till elever och att arbeta i helklass och grupper. Eleverna svarar bl.a. att de upplever det svårare att visa vad de kan, att arbeta självständigt samt i helklass och grupp.

Eleverna ger generellt en positiv bild av kontakten mellan lärarna och klassen, medan lärarna är mer kritiskt inställda.

Både lärare och elever uppger t.ex. att kommunikationen i helklass påverkats negativt av distansundervisningen. Tydligt är också såväl elever som lärare känner att den sociala samvaron och sammanhanget för eleverna blivit sämre i samband med distansundervisningen.

Både elever och lärare vittnar om att de ökade kraven på eget ansvar kopplat till distansundervisningen har varit en svårighet för många elever.

Lärarna svarar i hög utsträckning att de upplever att eleverna har svårigheter att hålla energi och fokus uppe under lektionerna. Även elevsvaren bekräftar denna bild, om än inte lika tydligt. Eleverna vittnar om många utmaningar kopplade till det egna ansvaret; t.ex. vara uppmärksamma på instruktioner, planera sina studier, skapa en god studiemiljö i hemmet och ta ansvar för enskilt arbete. Lärarna bekräftar i hög utsträckning denna bild och förstärker den.

Ekonomiska konsekvenser av Covid-19

I den ekonomiska prognosen för 2020, baserat på utfallet januari-april 2020, som beslutades av gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden den 29 maj 2020 beräknas de ekonomiska konsekvenserna av Covid-19 till 9 mnkr för första tertialet. För helåret bedöms en positiv ekonomisk effekt med 16,7 mnkr. Bedömningen grundar sig på antaganden om minskad smittspridning och avvecklade restriktioner under sommaren. Prognosen är beräknad på att samtlig verksamhet öppnar upp för ordinarie verksamhet från och med höstterminen 2020.

Bedömning av ekonomiska konsekvenser av coronaviruspandemin	Utfall jan-april, tkr	Prognos helår, tkr
Ökat statsbidrag inom vuxenutbildningen p.g.a. ändrat kommunalt medfinansieringskrav	5 300	10 000
Minskade måltidskostnader gymnasieskola	2 050	4 200
Ersättning för sjuklönekostnader	1 493	3 000
Minskade skolskjutskostnader gymnasiesärskola	720	1 500
Digitala läromedel och IT-lösningar	-489	-2 000
Summa (nettoeffekt på nämndens resultat)	9 074	16 700

Rapporten sammanställd av Mats Åstrand utifrån material framtaget av
Annika Mullaart Ed, förvaltningsjurist
Rita Winberg, gymnasiestrateg
Jonas Nygren, utvecklingssekreterare
Andreas Olsson, utvecklingssekreterare
samt från Ekonomisk prognos 2020 (utfall januari-april 2020)